

MI IN NAŠA PROMETNA VARNOST

Zaskrbljujoči podatki

Prometna varnost na območju občine se je v prvih devetih mesecih tega leta močno poslabšala. Po številu prometnih nezgod beležimo v naši občini v primerjavi z ostalimi ljubljanskimi občinami največje število prometnih nezgod. Na to vpliva zelo velika gostota prometa na najslabše urejenih cestnih površinah na območju mesta Ljubljane.

Od skupno 738 prometnih nezgod je bilo 21 s smrtnim izidom (23 smrtnih žrtev), z lažjimi in hujšimi poškodbami 190, samo z materialno škodo 548, ostalih prometnih dogodkov pa

Med vzroki prometnih nezgod so:

Neprilagojena hitrost (229), neupoštevanje prednosti in križišč (130), alkohol (86), nepravilno prehitavanje (35) in nepravilno razvrščanje (29).

Kakšno je bilo preventivno delovanje? Miličniki viškornudiške postaje milice skupaj z oddelki so od meseca aprila do septembra opravili 28 kontrol z radarjem, izdali 4.408 pisnih kršitev in opozoril, podali 2.561 predlogov zoper kršitelje, izrekli 3.679 denarnih kazni, prijeli 253 voznikov, ki so vozili pod vplivom alkohola, izrekli 1.066 prepovedi vožnje vinjenim voznikom oziroma voznikom brez vozniškega izpita...

To so le nanizani ukrepi miličnikov – kako ukrepajo v preventivi ostali dejavniki, pa je na voljo le malo podatkov. Glede same prometne vzgoje izvajajo daleč največ aktivnosti osnovne šole, vzgojnovarstvene organizacije in ZŠAM Dolomiti, medtem ko drugje tega dela ni čutiti. Večina komisij za preventivo in vzgojo v cestnem prometu po KS je pasivna, tudi ostale družbenopolitične in družbene organizacije so slabo aktivne. V organizacijah združenja dela so vse preveč tolerantni do uživanja alkohola na delovnih mestih in v mnogih primerih miličniki obravnavajo vinjene voznike povzročitelje prometnih nezgod neposredno po odhodu iz delovnega mesta.

Odgovorni za vzdrževanje cest in prometno signalizacijo opravljajo svoje delo v določenih okvirih in se izgovarjajo na omejena sredstva, ob tem pa smo večkrat pričali neracionalnim delom na cestah.

Postaja milice Vič predlaga med drugim postavitev semaforja na Dolenjski v križišču z Orlovo ter ureditve izvoza iz Integralovega terminala na Dolenjski cesti ter semaforizacijo križišča Dolenjske s Peruzzijske.

Jesen je tu in v zadnjih treh mesecih se vozni pogoji na cestah še slabšajo. Na vozne pogoje vpliva zlasti vreme (megla, dež, poledica in sneg) na kar pa se vozniki vedno niso pripravljali prilagoditi. Toda, če želimo izboljšati našo skupno varnost v cestnem prometu, bomo morali dosledneje odpravljati vzroke vsi, tako v KS kot v OZD, v cestnih in komunalnih organizacijah ter komitejih za promet in zveze!

271. V prometnih nezgodah so umrli 4 pešci, 7 kolesarjev, 6 voznikov in 6 sopotnikov. Od udeleženihih otrok ni nihče umrl. Skupno je bila zabeležena škoda v višini več kot 255 milijonov novih dinarjev. Glede na časovno obdobje je bilo največ nesreč v septembru (sledita junij in julij), najpogosteje so prometne nezgode ob petkih in torkih med 14. in 16. uro. Največ prometnih nezgod se je zgodilo na magistralnih cestah in sicer: Dolenjska cesta od Karlovskega mostu do meje z občino Grosuplje (152), Tržaška cesta od meje z vrniško občino do Trga MDB (154) in Kočevska cesta od Škofljice do meje z ribniško občino (36).

ZŠAM DOLOMITI

Voziti varno!

Zakon nam nalaga, da enkrat letno pregledamo pri pooblaščenih ustanovi svoje vozilo, da ugotovimo na napravah ali je naše vozilo tehnično brezhibno ali ne. Na omenjenih napravah ugotovimo ali ima naše vozilo pravilno iztekanje koles, enakomerno zavorne učinke tako za nožno in ročno zavoro, pregledajo tudi svetlobna telesa in nastavitve istih, zadnjih nekoliko let pa nam tudi izmerijo sestavine izpušnih plinov. Na podlagi teh meritev lahko ugotovimo, če motor predeluje normalne količine goriva premalo ali preveč. Z nekaj obrati vijaka za prosti tek in primerno količino zraka na uplinjaču strokovnjak lahko stori vse, da se poraba goriva giblje v mejah normale.

Zato priporočamo vsem lastnikom motornih vozil da svoje vozilo večkrat tudi preventivno peljejo na pregled v servisno delavnico in sicer zaradi treh osnovnih pogojev.

1. Da bi motor vedno deloval brezhibno, ga je potrebno vsaj dvakrat letno peljati na testiranje k strokovnjaku avtomehaniku, ki ima naprave za preizkus (test) motor-

ja. Pri pravilni nastavitvi vseh delov teka motorja bomo dobili željeno porabo goriva, tu pa je že tudi prednost, ki se izraža v denarju ob zmanjšani porabi goriva in učinkovitejši vožnji.

2. Pravilno iztekanje koles ima več prednosti in sicer, manjša obraba gum, vozilo ne vleče v levo ali desno, seveda moramo pri tem paziti, da so gume pravilno polnjene z tlakom. Vožnja bo prožnejša in lepša. Pri tem moramo paziti, da se gume redno pregledujejo, da se tlak obvezno kontrolira vsaj enkrat mesečno.

3. Enakomerni zavorni učinki nam v kritičnih situacijah dajo občutek varnosti, vozilo ne bo zanašalo, ustavilo se bo pravočasno, zavorna pot bo krajša in tudi obraba gum bo enakomerna. Vozili bomo bolj sproščeno, normalno, ker bomo imeli občutek tehnične varnosti. Tudi tu priporočamo preventivne preglede vsaj enkrat letno odvisno od števila prevoženih kilometrov. Zavedati se moramo, da zavore ob priliki delovanja ob trenju zavornih oblog ob disk ali zavorni boben puščajo kovinsko žbcestne delce, kateri se vsedajo na notranje zavorne dele zavor in ob večji količini teh delcev postopno omejujejo brezhibno delovanje zavornega sistema.

Se enkrat v interesu varne vožnje priporočamo preventivne preglede v interesu vas in nas, saj bomo s takim obnašanjem dosegli večjo prometno varnost.

Stane Žerovnik

Ali se bomo po letu 1987 varneje vozili?

V naši občini se gradi nov del obroča ljubljanske obvoznice (južna obvoznica) – tretja po vrsti v programu ljubljanskega cestnega omrežja. Delo je preveč slovenijaceste – Tehnika in delavci hitijo, da bi trasa dolgo 6,6 km, čimprej dokončali. Trasa poteka od zahodne obvoznice (priključka na Viču) do Dolenjske ceste.

Na osnovi ugotovitve prometnih nesreč iz preteklih let ugotavljamo, da Tržaška in Dolenjska cesta nista bili varni, niti tehnično kos velikemu in zahtevnemu transportu motornih vozil. Ti dve pomembni prometni vpadnici, kateri povezujeta Evropo v smeri jug-zahod in vzhod že dolgo nista bili več tehnično sposobni slediti hitremu naraščanju motornega prometa, niti ne ustvarjata v cestnem omrežju naše občine sodobne prometne povezave iz kraja v kraj, kljub večkratni modernizaciji. Naslednji sklop težav,

tudi v naši občini, so parkirni prostori, tako za tovorna vozila (tu se je že nekaj naredilo) kakor tudi za osebna motorna vozila.

Z izgradnjo tretjega dela obvoznice okrog Ljubljane bo bistveno zmanjšani motorni promet po Tržaški in Dolenjski cesti. Hitreje se bo odvijal tudi mestni potniški promet, manj bo težkih tovornjakov, še več pa bomo dosegli, ko bo za Ljubljance začel voziti po posebnih prometnih pasovih tramvaj, za katerega smo občani naše občine postavili prve praktične temelje za bodočo traso (na prenovljeni Tržaški).

Upajmo, da se bomo po letu 1987 varneje vozili, da bo manj prometnih nesreč, manj mrtvih in manj materialne škode. Saj to je tudi želja številnih udeležencev prometa naše občine in organizacij, katerih skupna skrb sta uspešna prometna preventiva in prometna varnost.

STANE ŽEROVNIK

4. tekmovanje gasilskih enot civilne zaščite

V mesecu požarne varnosti je Občinski štab za civilno zaščito v sodelovanju z Občinsko gasilsko zvezo že četrty organiziral tekmovanje oziroma pregled usposobljenosti pripadnikov gasilskih enot CZ, z namenom, da se preveri strokovna usposobljenost pripadnikov civilne zaščite za izvajanje osebnih in skupnih nalog pri gasenju požarov ter nalog požarne preventivne dejavnosti.

Tekmovanja, bilo je v soboto 18. 10. pri gasilskem domu v Kozarjah, se je udeležilo 23 gasilskih desetih civilne zaščite iz KS in OZD iz področja naše občine.

Tekmovalne discipline so bile razdeljene v dve skupini in sicer v skupino A (tekmovali so v vaji z motorno brizgalno in v vaji raznoterosti) ter skupina B (vadili so s hidrantom in v vaji raznoterosti).

Vsi nastopajoči so pokazali solidno znanje oziroma pripravljenost za pomoč ob morebitni nesreči.

Prvovrščene ekipe so prejele pokale in knjižna darila. Posebna darila pa sta dobili tudi obe ženski desetini.

Rezultati – skupina A: 1. KS Iška vas (928), 2. Iskra

Tržaška c. (795), 3. KS Velike Lašče (767), 4. KS Vnanje Gorice (763), 5. HOJA Podpeč (ženske – 760), 6. KS Polhov Gradec (757), 7. KS Dobrova (757), 8. KS Brdo (566).

Skupina B: 1. KS Rudnik (893,5), 2. HP Kofinska TOZD Vmocet (850,5), 3. Iskra Horjul (847), 4. Inštitut J. Stefan (830), 5. KS Kozarje (928), 6. Tobačna tovarna (ženske + 826,5), 7. DO Avtomontaža TOZD Utensilija (923,5), 8. KS Velike Lašče (819), 9. KS Brezovica (810), 10. Tovil (801), 11. KS Brdo (801), 12. KS Vič (776,5), 13. KS Kozarje (764), 14. KS Malči Belič (763), 15. Igo (760).

Gasilci so se pomerili na Brezovici

Preko 400 članov, članic, mladincev in mladink se je udeležilo tekmovanja iz gasilskih veščin, ki ga je organizirala Občinska gasilska zveza Vič-Rudnik pred osnovno šolo na Brezovici. Doseženi tekmovalni uspehi iz posameznih gasilskih disciplin so bili naslednji:

Vaja z motorno brizgalno in raznoterosti – člani: 1. GD Golo, 2. GD Brest, 3. GD Orgle. Članice: 1. GD Sentižost, 2. GD Brest, 3. GD Jezero.

Vaja z motorno brizgalno in štafeta z ovirami – mladinci: 1. GD Rudnik, 2. GD Iška vas, 3. GD Barje.

Vaja s hidrantom in raznoterosti – mladinke: 1. GD Rudnik, 2. GD Barje, 3. GD Zelimlje.

Vse tekmovalne desetine, ki so dosegle prva tri mesta so prejele lične pokale, ostale tekmovalne enote pa priznanja v obliki diplom za dosežene uspehe na tekmovanju.

Po zaključku tekmovanja je bila na zboru vseh nastopajočih tekmovalcev podana ocena. Govornik je pohvalil sodniški zbor, ki je svojo nalogo izvršil zares pravično in vzorno. Objavljene so bili doseženi uspehi na tekmovanju ter vsem tekmovalnim enotam podeljeni za dosežene uspehe pokali oziroma priznanja – diplome. Občinski poveljnik je ob zaključku pozval tudi društva, ki se tokrat niso udeležila občinskega tekmovanja, da se v prihodnjem letu udeležijo tekmovanja ter zaključil z gasilskim pozdravom – Na pomoč –.

JERNEJ ČERTANC

Zbor ekip pred tekmovanjem

Naše ravnanje v času požara!

Ker je ugotovljeno, da je glavni povzročitelj požarov v stanovanjskih zgradbah ČLOVEK, je zato potrebno čimbolj krepiti samozaščito, zlasti pa zaščito pred požari.

Stanovniki morajo biti seznanjeni z nevarnostjo požara, evakuacijo in reševanjem tako v miru kot v vojnih razmerah in ob naravnih nesrečah, vendar je tudi njihova dolžnost, da se usposablja v smislu požarne zaščite, da znajo ravnati z gasilskimi aparati in ostalo opremo ter da so odgovorni za upoštevanje predpisanih protipožarnih ukrepov. Hišni sveti, lastniki zasebnih hiš in gospodarskih poslopij morajo zato presoditi, koliko so poslopja ogrožena pred požarom, kje je največja nevarnost izbruha in širjenja požara in na osnovi te presoje predvideti ukrepe in ustrezne naloge, ki so potrebni za gašenje požara, evakuacijo in reševanje.

Presoja mora zajemati vse morebitne okoliščine, kot npr.: otroška igra in kajenje v kletnih prostorih, drvarnicah, gospodarskih poslopijih in podstrešjih; hranjenje vnetljivih tekočin in plinskih jeklenk; parkiranje avtomobilov pred vodom v poslopja, na podzemskih hidrantih in mestih, ki so predvidena za dostop intervencijskih gasilskih vozil; kotlarne in ostala kurišča; garaže itd. Ocena mora zajeti tudi nevarnost širjenja požara v vodoravni in navpični smeri, pri čemer mora biti dana posebna pozornost na evakuacijo po stopniščih, požarnih stopnicah in požarnih lestvah.

Izredno pomembno je tudi stanje hidrantov pred in v stavbi ter hidrantne mreže, ročnih gasilskih aparatov in ostalega orožja, ki pride v poštev v slučaju požara.

Do požarov, eksplozij in drugih nesreč pride nenapovedano, zato je pomembno, kako so stanovniki usposobljeni za evakuacijo, reševanje in gašenje.

Zavedati se je potrebno, da pri požaru nastajajo strupeni plini in pare, da obstaja možnost zrušitve dela stavbe, zasuti hodniki, huda vročina, prah, prekinjen električni tok in še vrsto drugih pojavov, kar pomeni, da morajo biti stanovniki samozaščitno usposobljeni.

Hišni sveti morajo zato imeti izdelan postopek evakuacije, način alarmiranja (posebno ponoci), način usposabljanja stanovincev, sestavljene skupine za reševanje in gašenje požara v dopoldanskem in popoldanskem času, med prazniki, letnim dopustom in podobno.

V stanovanjskih zgradbah morajo biti seznanjeni stanovalec z vsemi potrebnimi podatki in posebej označeni vsi nepokretni, onemogli in ostareli, ter osebe s psihofizičnimi motnjami.

Zelo pomemben je tudi način alarmiranja stanovincev. Tu imamo več možnosti različnih dogovorjenih znakov od stanovanjskega zvonca (30 sekundni neprekinjen zvok zvonca), avtomobilske hupe, osvetljevanje oken z avtomobilskimi žarometi, megafon, telefon, udarjanje po kovinskih sodih ali loncih in podobno.

Iz navedenega sledi, da je potrebno vsakega stanovovalca poučiti in ga praktično usposobiti za evakuacijo, reševanje in gašenje požara. To je naloga hišnega sveta, ki mora skrbeti za vse aktivnosti od priprave vseh potrebnih načrtov in postopkov za usposabljanje, alarmiranje, evakuacijo, reševanje in gašenje požara. Razumljivo je, da je uspešnost evakuacije, reševanja in gašenja odvisna predvsem od izurjenosti posameznih skupin. Žal smo prav na tem področju na izredno nizki stopnji, ker stanovanci ne zavedajo se morebitnih posledic neodgovorno odklanjanja tovrstno usposabljanje. Ker so žrtve požara večinoma ljudje, se je potrebno v slučaju požara ravnati po naslednjih osnovnih pravilih: načrtovati moramo potek reševanja, ne smemo upo-

rabljeti dvigal, hodniki in stopnišče morajo biti vedno prehodni, usposobljeni moramo biti za ravnanje z gasilskimi aparati in zidnimi hidranti, shranjeno moramo imeti brezhibno baterijo, začetni požar manjšega obsega poskusimo pogasiti in istočasno nanj opozoriti stanovince oziroma sosedje, če požara ni mogoče pogasiti, zapustimo ogroženo mesto, zapremo vrata in pokličemo gasilce.

Če požar izbruhne v sosednjem prostoru, hodniku, sosednjem stanovanju, ukrepamo sledeče: če zaduhamo dim pohitimo k stanovanjskim vratom sklonjeni ali čepi, z dlango se dotaknemo vrat in kljuge; če so vrata vroča jih ne smemo odpreti; če niso vroča jih odpremo zelo previdno in smo pri tem pripravljeni, da jih po potrebi znova hitro zapremo, takoj moramo napolniti z vodo kad v kopalnici, umivalnik ali kuhinjsko posodo, z mokrimi krpmi ali posteljino zamašimo razpoke na vratih, če je stanovanje oz. soba polna dima, odpremo okna in ventilacijske poti, s klici, udarci ali uporabo telefona moramo koga obvestiti o nastalem položaju, skozi okno ali balkon izobesimo ponjavo, ki bo služila kot znak za reševane ekipe in gasilce, če postane stanje nezno, moramo poiskati najboljši izhod iz nastalega položaja, zmocimo si obleko, se pokrijemo z mokrim ogrinjalom in z mokrimi brisačami zaščitimo nos in usta, giblomo se sklonjeno, da se izognemo večjim količinam dima in strupenih plinov.

Osnovno pravilo je, da moramo biti hladnokrvni, kajti panika je največji sovražnik razumnega ukrepanja!

Z upoštevanjem navedenih osnovnih pravil obnašanja v slučaju požara bomo v določenih okoliščinah lahko rešili svoje življenje ali življenje koga drugega. To naj nam bo vzpodbuda pri usposabljanju, kajti le dobro izurjeni in samozavestni občani so garancija za preprečitev človeških tragedij in večjih gmotnih škod.

Franc Sever

Za enkrat samo gasilska vaja

V gosto naseljenem kmečkem predelu krajevne skupnosti Kozarje je na kmetiji »pri Cegljarju« zagorelo. Začelo je goreti gospodarsko poslopje s silosi in hlev s polno živine. Sosedje so kot prvi, ki so opazili požar, hoteli z reševanjem živine iz hleva. Gasilci društva Kozarje so na klic sirene prihiteli na pomoč z dvema desetinama, avtocesterno in orodnim vozom. Poveljnik GD Društva Jože Cepon je po oceni situacije odredil za eno desetino gašenje in varovanje sosednjih objektov, za drugo pa reševanje živine, gospodarskega orožja in strojev iz že gorečega gospodarskega poslopja. Avtocesterna s 5000 litri vode je takoj ob prihodu na namišljeni požar usmerila curek v samo žarišče požara. Na pomoč so tudi prihiteli gasilci pobratenega društva Vače, ko so vračali obisk društvu Kozarje, ter z verižno vajo žrpali vodo iz bližnjega potoka Gradaščice. S hitro intervencijo gasilcev, domačinov ter članov civilne zaščite je uspelo požar zelo hitro omejiti in pogasiti. Tako so gasilci z združenimi močmi ob pomoči društva Vače, enote civilne zaščite in sosedov s to praktično vajo namišljeni požar hitro in učinkovito pogasili ter tako obvarovali lastnika in celotno družbo pred ogromno gospodarsko škodo. S to vajo pa so gasilci dali tudi svoj prispevek v mesecu požarne varnosti.

Po zaključku izvedene vaje se je poveljnik vsem sodelujočim zahvalil ter povabil v gasilski dom vse prisotne na tovariško srečanje. Za prijetno razpoloženje pa je poskrbel gasilski ansambel »Krik« iz društva Kozarje.

J.Č.